

RIS-nummer: 313651

Schriftelijke vragen: Zorgen om Oekraïners zonder verblijfssticker
Indiener: Judith Klokkenburg, ChristenUnie/SGP

Datum: 8 november 2022

Aan de voorzitter van de gemeenteraad,

Een deel van de Oekraïners in Nederland maakt zich zorgen of ze wel in Nederland mogen blijven meldt de NOS.¹ De afgelopen maanden deelde de IND verblijfsstickers uit aan Oekraïense vluchtelingen in Nederland, maar een paar honderd Oekraïners vielen buiten de boot, omdat ze buiten de Europese beschermingsrichtlijn vallen. Deze Oekraïners vallen buiten de boot, omdat ze in een ander land een geldig (tijdelijk) visum hadden of niet in Oekraïne waren toen de oorlog met Rusland uitbrak.

Overeenkomstig art. 30 van het Reglement van orde stelt het raadslid Judith Klokkenburg (ChristenUnie/SGP) de volgende vragen:

- 1) Is het college bekend met het NOS-artikel ‘Problemen voor Oekraïners die zonder ‘verblijfssticker’ in Nederland zijn’?
- 2) Heeft het college signalen ontvangen van Oekraïners in Den Haag die geen verblijfssticker hebben gekregen? Zo ja, om hoeveel Oekraïners in Den Haag gaat het? Hoeveel van hen willen graag in Den Haag blijven?
- 3) Hoe gaat het college om met Oekraïners die in Den Haag worden opgevangen en geen verblijfssticker hebben? Mogen zij voorlopig gewoon in de opvang blijven in afwachting van een eventuele aanpassing van deze regel?

Judith Klokkenburg
ChristenUnie/SGP

¹ <https://nos.nl/artikel/2451542-problemen-voor-oekrainers-die-zonder-verblijfssticker-in-nederland-zijn>

NOS Nieuws • Vandaag, 07:36

Problemen voor Oekraïners die zonder 'verblijfssticker' in Nederland zijn

Ellen Kamphorst
redacteur Binnenland

Een deel van de Oekraïners in Nederland maakt zich zorgen of ze wel in Nederland kunnen blijven. Afgelopen maanden deelde de IND aan zo'n 68.000 Oekraïense vluchtelingen in Nederland een verblijfssticker uit, maar een paar honderd Oekraïners vielen buiten de boot. Strikt genomen vallen zij net buiten de Europese beschermingsrichtlijn.

Sinds het uitbreken van de oorlog in Oekraïne zijn er zo'n 100.000 Oekraïners naar Nederland gekomen. Wie oud genoeg is mag hier werken, maar daar is sinds 1 november wel een speciale sticker voor nodig. Werkgevers moeten daar ook op controleren.

De stickers bewijzen dat Oekraïners onder 'Tijdelijke Beschermrichtlijnen' vallen en dus een verblijfsstatus hebben. De IND laat weten dat mensen zonder sticker worden verzocht terug te keren, tenzij ze een asielprocedure starten.

Waarom sommige Oekraïners geen sticker krijgen

Gemeenten konden alle Oekraïners die hun identiteit en nationaliteit aantoonde inschrijven in de Basisregistratie Personen. Ze kregen dan een bsn-nummer waarmee ze konden werken. Maanden later begon de IND met het uitreiken van de verblijfsstickers.

Bij die procedure werd pas echt getoetst of de Oekraïners wel onder de Europese beschermingsrichtlijn vallen. In een aantal gevallen is dat niet zo, omdat ze in een ander land een geldig visum hadden of niet in Oekraïne waren toen de oorlog met Rusland uitbrak.

Zo kan het gebeuren dat een groep van honderden Oekraïners eerst wel mocht blijven, maar nu toch weg moet.

Advocaat Marjon Peeters: "Ik word gebeld door werkgevers die dolblij met hun personeel zijn en daar nu ineens afscheid van moeten nemen." Ze heeft nu bezwaarprocedures lopen voor een aantal cliënten. "Die krijgen nu te horen dat ze uit de opvang moeten en hun baan kwijt zijn, terwijl ze niet weten waar ze heen moeten."

Bij Vluchtelingenwerk Nederland kwamen meldingen binnen van Oekraïners zonder sticker die hun opvangplek moeten verlaten. Ook bij de stichting Opora, die zich hardmaakt voor Oekraïense vluchtelingen in Nederland, is een aantal van dit soort voorbeelden bekend.

De Vereniging van Nederlandse Gemeenten heeft dit soort signalen niet ontvangen.

Tweetal maakt zich zorgen

"Ik ben Oekraïner, kom uit Marioepol, maar werkte op een tijdelijk werkvisum in Polen. Daar heb ik mijn partner Serghii leren kennen", zegt Mykhailo Fodorov. Hij is nu ruim een half jaar in Nederland. "We besloten om niet te lang in Polen te blijven, omdat de stad waar wij werkten heel homofob is. Kort na het uitbreken van de oorlog, op 21 april, zijn we naar Nederland gekomen."

Fodorov en zijn partner waren naar eigen zeggen eind oktober aan de beurt bij de IND. "We zijn enorm geschrokken van de uitkomst en hadden geen idee dat we geen sticker zouden krijgen. Onze advocaat stapt naar de rechter."

Beide mannen werken in een restaurant, maar moeten nu dus stoppen omdat ze geen sticker krijgen. Fodorov benadrukt dat ze nergens naartoe kunnen omdat er van hun huizen niets meer over is.

"Het grootste deel van de tientallen signalen die wij recent kregen gaat om Oekraïners die bij het uitbreken van de oorlog op een tijdelijk visum in een ander land verbleven", zegt Martijn van der Linden van Vluchtelingenwerk Nederland. "Meestal ging het om een werkvisum in Polen, een enkele keer om Bulgarije en Hongarije. Vluchtelingenwerk merkt dat gemeenten nu niet goed weten hoe ze met deze groep moeten omgaan."

De stickeroperatie van de IND is snel gegaan, in een paar maanden tijd hebben dus 68.000 mensen zo'n sticker gekregen. Dat heeft volgens advocaat Peeters ook nadelen. "Het zijn afspraken van twee tot vijf minuten, mensen krijgen niet de kans om zich goed te verweren. Ze weten niet wat de regels zijn en kennen ook de consequenties niet."

Ook Anastasiia Sakhniuk van Opora heeft bezwaren tegen de snelheid van het proces. "We horen van mensen dat zij niet wisten wat de consequenties zijn van het niet hebben van een sticker. Daar worden ze nu ineens mee geconfronteerd."

Vluchtelingenwerk Nederland denkt dat het stickerprobleem mogelijk kan worden opgelost door op Europees niveau goede afspraken te maken over de groep die tussen wal en schip valt. De Oekraïners die niet meer mogen blijven, willen ook niet naar een ander land, zo weet Sakhniuk. "Deze mensen hebben hier werk, hun kinderen zitten hier op school en ze willen niet in een ander land om weer een tijdelijk leven op te bouwen."

De IND heeft nog geen signalen ontvangen dat terugkeer een probleem is voor deze Oekraïners. Het UWV heeft nog geen meldingen of klachten van werknemers gekregen die hun baan hebben verloren door het ontbreken van een sticker.